

“AIDiSo” - Ευθυγράμμιση των αρχών της αναπηρίας με την εκπαιδευτική πρακτική σε καιρούς πανδημικής κρίσης: επαναπροσδιορισμός του προβλήματος – αναδιατύπωση λύσεων για την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία/ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (α/ε.ε.α).

Οδηγός Συνέντευξης

Ο παρόν οδηγός συνέντευξης δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου «AIDiSo - Ευθυγράμμιση των αρχών της αναπηρίας με την εκπαιδευτική πρακτική σε καιρούς πανδημικής κρίσης: επαναπροσδιορισμός του προβλήματος – αναδιατύπωση λύσεων για την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία/ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (α/ε.ε.α)». Το «AIDiSo» αποτελεί ένα έργο χρηματοδοτούμενο από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας (ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ) και στοχεύει στην ανάπτυξη ενός έγκυρου, ηλεκτρονικού και εύκολου στη χρήση εργαλείου ετοιμότητας και στην διαμόρφωση μίας κοινότητας ειδικών για την αντιμετώπιση αντίστοιχων με την πανδημία καταστάσεων «κρίσεων» στα σχολεία γενικής και ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Ο στόχος της συγκεκριμένης συνέντευξης είναι η χαρτογράφηση των υφιστάμενων στρατηγικών σχετικά με την υποστήριξη μαθητών και μαθητριών με α/ε.ε.α. Ειδικότερα, στοχεύει να διερευνήσει τις υπηρεσίες, τα προγράμματα, τα εργαλεία που ήταν διαθέσιμα στους μαθητές/τριες με α/ε.ε.α κατά την διάρκεια της πανδημίας.

Οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο οδηγό απευθύνονται σε χρήστες που μπορεί να είναι είτε μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είτε γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών.

Μας είναι πολύτιμη η οπτική σας και η εμπειρία σας από τον δικό σας ρόλο, ώστε να προκύψει μια έγκυρη χαρτογράφηση των υφιστάμενων στρατηγικών σχετικά με την υποστήριξη μαθητών και μαθητριών με α/ε.ε.α..

Το ερωτηματολόγιο διαρθρώνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

Μέρος Α. Γενικές Πληροφορίες

Μέρος Β. Πληροφορίες για τις στρατηγικές (προγράμματα, εργαλεία και υπηρεσίες) υποστήριξης και αντιμετώπισης των αναγκών των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Μέρος Γ. Προκλήσεις και προτάσεις

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα μπορείτε να απευθυνθείτε είτε σε εμένα, ως επιστημονική υπεύθυνη του ερευνητικού έργου AIDiSo Βλάχου Αναστασία, (στοιχεία επικοινωνίας: κινητό 6978713353, email: anavl@eds.uoa.gr) είτε στη συνεργάτιδα του προγράμματος κα. Θεοδώρα Παπάζογλου (στοιχεία επικοινωνίας: κινητό 6972940176, email: the.papazoglou@gmail.com).

Στοιχεία και όροι σχετικοί με την επεξεργασία και δημοσίευση των δεδομένων

Παρακαλούμε σημειώστε στα πεδία που ακολουθούν εάν συμφωνείτε με τους όρους συμμετοχής της παρούσας έρευνας. Αν δεν συμφωνείτε, δυστυχώς δεν θα μπορέσετε να συμμετέχετε στην διαδικασία της παρούσας συνέντευξης.

- Η ερευνητική ομάδα του έργου AIDiSo με επιστημονική υπεύθυνη την κα Βλάχου Αναστασία, Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής-Εκπαιδευτικής Ένταξης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), μπορεί να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα που εισάγονται για έρευνα, παρουσιάσεις και δημοσιεύσεις σχετικές με το συγκεκριμένο έργο (διασφαλίζοντας την ανωνυμία).
- Τα βασικά δεδομένα δεν θα κοινοποιούνται σε τρίτους ούτε θα πωλούνται. Μπορεί να εμφανίζονται σε συγκεντρωτική μορφή ή ως ανάλυση δεδομένων αλλά πάντα ανώνυμα.
- Τα στοιχεία επικοινωνίας (π.χ. email) δεν θα αποτελούν μέρος της ανάλυσης και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την κοινοποίηση προς εσάς των αποτελεσμάτων της έρευνας.
- Η συμμετοχή στην έρευνα δεν συνεπάγεται κινδύνους/οχλήσεις.
- Τα δεδομένα θα μαγνητοφωνηθούν προκειμένου να επιτευχθεί η απρόσκοπτη διεξαγωγή της συνέντευξης αλλά και να εξασφαλισθεί η συλλογή και η ανάλυση αξιόπιστων πληροφοριών.
- Η συμμετοχή στην παρούσα συνέντευξη είναι εθελοντική.
- Οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να αποχωρήσουν σε οποιοδήποτε στάδιο της συνέντευξης.
- Η συμμετοχή στην παρούσα μελέτη είναι ανώνυμη.
- Για την συλλογή και αποθήκευση των δεδομένων θα ακολουθηθούν οι απαραίτητες διαδικασίες προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- Με την λήξη του ερευνητικού προγράμματος θα ενημερωθείτε για τα αποτελέσματα.

- Έχω διαβάσει τα παραπάνω στοιχεία και τους όρους.
- Συμφωνώ με τα παραπάνω στοιχεία και τους όρους.

Σας ενημερώνουμε πως οι συνεντεύξεις θα έχουν διάρκεια περίπου 40-60 λεπτά. Για την καλύτερη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας, σας παρακαλούμε να παρέχετε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες και αναλυτικές απαντήσεις, κατά τη διεξαγωγή της συνέντευξης. Θα τηρηθούν οι κανόνες ανωνυμίας και εχεμύθειας σε όλα τα στάδια διεξαγωγής της έρευνας.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων, που μοιράζεστε μαζί μας τις γνώσεις και την εμπειρία σας. Εκτιμούμε τον χρόνο και τη συμβολή σας στις προσπάθειές μας, για τη βελτίωση του βαθμού ετοιμότητας των εκπαιδευτικών οργανισμών, των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, των γονέων/κηδεμόνων καθώς και των εκπαιδευτικών σε περιόδους κρίσης.

Με εκτίμηση,

Αναστασία Βλάχου
Επιστημονική Υπεύθυνη του Ερευνητικού Έργου AIDiSo
Καθηγήτρια (Ειδικής Αγωγής-Εκπαιδευτικής Ένταξης)
Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)
Τηλ: 6978713353
Email: anavl@eds.uoa.gr

Χρήστες

Μέρος Α. Γενικές Πληροφορίες

1. Όνομα
2. Πόλη
3. Ιδιότητα
  - Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων
  - Γονέας/κηδεμόνας
  - Άλλο: .....
4. Είδος αναπηρίας ή ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης του/της μαθητή/τριας (σε περίπτωση μαθητή ή συλλόγου γονέων/κηδεμόνων, ΑΜΕΑ ή ΜΚΟ)
5. Δομή και τάξη φοίτησης του μαθητή ή της μαθήτριας

Μέρος Β. Πληροφορίες για τις στρατηγικές (πολιτικές, προγράμματα, εργαλεία και τις υπηρεσίες) που αφορούν μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Θεματική 1: Ανάγκες των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές πριν αλλά και κατά τη διάρκεια της πανδημίας

1. Πραγματοποιήθηκε **καταγραφή αναγκών** των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πριν την έναρξη της πανδημίας με στόχο την καλύτερη προετοιμασία τους σε περιόδους κρίσεων όπως είναι η πανδημία;
  - Μπορείτε να περιγράψετε με συντομία ποια διαδικασία ακολουθήθηκε;
2. Ποιες ήταν **οι ανάγκες και οι δυσκολίες των μαθητών/τριών και γονέων** κατά την πανδημία:
  - Πόρων - εξοπλισμού
  - Ενημέρωσης – επιμόρφωσης
  - Ψυχοκοινωνικής στήριξης
3. Με ποιον τρόπο **εκφράστηκαν οι ανάγκες** των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
  - α. σε ποιο βαθμό υποστηρίχθηκαν;
  - β. Μπορείτε να αναφέρετε κάποιο παράδειγμα;
4. Υπήρχαν ανάγκες των μαθητών ή των οικογενειών τους που **έμειναν «ανεκπλήρωτες»**; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

3

Θεματική 2: Μέτρα για την υποστήριξη των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές κατά τη διάρκεια της πανδημίας & συμμετοχή εμπλεκόμενων

5. Τι **μέτρα** λήφθηκαν για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών των μαθητών/τριών; Ενδεικτικοί τομείς:
  - Ανθρώπινο δυναμικό
  - Εργαλεία - Εξοπλισμός

- Πόροι – χρηματοδότηση
  - Ενημέρωση - Επιμόρφωση
6. Δόθηκαν κατάλληλες και **αναλυτικές οδηγίες στους μαθητές/τριες και τις οικογένειές τους** για την εκπαιδευτική διαδικασία των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά την πανδημία;
- Δόθηκαν έγκαιρα;
  - Από ποιους;
  - Με ποιον τρόπο;
  - Ήταν βοηθητικές;
7. Τι **μέτρα** λήφθηκαν **για τους γονείς και τις οικογένειες** μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έτσι ώστε να υπάρξει μια ομαλή εκπαιδευτική διαδικασία;
- Από ποιους προτάθηκαν και εφαρμόστηκαν;
  - Φάνηκαν αποτελεσματικά;
  - Τα μέτρα αφορούσαν μόνο τους γονείς/κηδεμόνες μαθητών/τριών με αναπηρία;
8. **Συμμετείχαν** οι μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και οι γονείς/κηδεμόνες τους σε προγράμματα **προετοιμασίας** των μαθητών/τριών για περιπτώσεις κρίσεων κατά την έναρξη της πανδημίας;
- Αν ναι:
- Σε ποιον βαθμό;
  - Με ποιον τρόπο;
  - Δημιουργήθηκαν αντίστοιχα προγράμματα στην συνέχεια;
  - Υπήρχε συμμετοχή σε αυτά τα προγράμματα;
9. **Ποιες αλλαγές/προσαρμογές** υπήρξαν στην εκπαιδευτική διαδικασία λόγω της πανδημίας;
10. Με ποιον τρόπο **γινόταν η ενημέρωση** των ενδιαφερομένων (γονέων, μαθητών/τριών) για τις αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία;
11. Υπήρξαν **περιπτώσεις «αποκλεισμού»** μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από την εκπαιδευτική διαδικασία;
- Αν ναι
- Σε ποιον βαθμό;
  - Για ποιον λόγο (π.χ. λόγω μη προσβάσιμου υλικού ή πλατφόρμας);
  - Μπορείτε να αναφέρετε κάποιο παράδειγμα;
12. Είχατε τα **κατάλληλα μέσα και γνώσεις** για να συμμετέχετε στην εκπαιδευτική διαδικασία κατά τη διάρκεια της πανδημίας;
- Ποια ήταν αυτά τα μέσα;
  - Ήταν διαθέσιμα πριν ή κατά την διάρκεια της πανδημίας ;
13. Υπήρχε **συνεργασία μεταξύ των εμπλεκομένων** π.χ. γονέων, εκπαιδευτικών, μαθητών; Πόσο συχνή και αποτελεσματική κατά την γνώμη σας ήταν αυτή η συνεργασία;
- Ανάμεσα σε ποιους;

Θεματική 3: Υπηρεσίες υποστήριξης μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1. Ποιες **υπηρεσίες ήταν διαθέσιμες** στους μαθητές και τις μαθήτριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά την διάρκεια της πανδημίας;
  - Τι είδους υπηρεσίες;
  - Από ποιους;
  - Ποιους τομείς υποστήριξης αφορούσαν οι συγκεκριμένες υπηρεσίες (μαθησιακό-γνωστικό, κοινωνικό, ψυχολογικό);
2. Υπήρχε **πρόβλεψη για ψυχοκοινωνική στήριξη** σε περιόδους κρίσεων, όπως η πανδημία;
  - Για τους μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;
  - Για τους γονείς/κηδεμόνες μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;
  - Ποιοι παρείχαν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες;
  - Μπορείτε να αναφέρετε παραδείγματα κάποιων τέτοιων υπηρεσιών;
3. Δόθηκε **υποστήριξη για τεχνικής φύσεως ζητήματα** που μπορεί να προέκυψαν κατά την διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;
  - Για τους γονείς
  - Για τους μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
  - Από ποιους δόθηκε η υποστήριξη;
  - Ποιο ήταν το περιεχόμενο;
4. Δόθηκε υποστήριξη σε **ζητήματα όσον αφορά το μαθησιακό τομέα** κατά την διάρκεια της πανδημίας;
  - Για τους γονείς
  - Για τους μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
  - Ποιο ήταν το περιεχόμενο;
  - Από ποιους δόθηκε η υποστήριξη;

Μέρος Γ. Προκλήσεις και προτάσεις

Θεματική 1: Προκλήσεις, δυσκολίες και κενά

1. Τι είδους **δυσκολίες**, προκλήσεις και κενά αντιμετωπίσατε κατά την εκπαιδευτική διαδικασία των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές κατά τη διάρκεια της πανδημίας; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;
  - Προκλήσεις
  - Εμπόδια
  - Κενά
2. Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα **τρόπων αντιμετώπισης** των παραπάνω προκλήσεων, δυσκολιών ή κάλυψης των κενών;

Θεματική 2: Ανατροφοδότηση

1. **Πώς κρίνετε τα μέτρα για την εκπαιδευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη** των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά την διάρκεια της πανδημίας;
  - Επάρκεια κρατικής υποστήριξης
  - Επάρκεια κρατικού συντονισμού

2. Ποια θεωρείτε ήταν η **επίδραση της πανδημίας** στην εκπαιδευτική διαδικασία μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;
3. Ποιες ήταν **οι δυσκολίες στην συνεργασία με άλλους φορείς**, π.χ. εκπαιδευτικούς, θεραπευτές;
4. **Λάβατε ή παρείχατε ανατροφοδότηση** σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες; Αν ναι με ποιον τρόπο και σε ποιους;
5. Πιστεύετε πως στο μέλλον **είναι υψηλός ο βαθμός ετοιμότητας των μαθητών/τριών** με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε αντίστοιχες περιπτώσεις κρίσης; Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Θεματική 3: Προτάσεις

1. Με βάση την εμπειρία σας, από την έναρξη της πανδημίας μέχρι σήμερα, **τι νομίζετε ότι θα μπορούσε να είχε γίνει διαφορετικά για την υποστήριξη** των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;
2. Μπορείτε να παρέχετε κάποιες **προτάσεις στους εξής τομείς**:
  - Ανθρώπινο δυναμικό
  - Εργαλεία
  - Πόροι – χρηματοδότηση
  - Εξοπλισμός
  - Επιμόρφωση-Ενημέρωση